

GLAS SVOBODE.

Slovinci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Stev. 25.

Chicago, Ill. 17. julija 1903.

Leto II

Rojaki na delo!

PRIDITE VSI SLOVENCİ TAKO IZ CHICAGO, KAKOR IZ OKOLICE, KI STE ZA SOCIJALNO SVOBODO — ZA CLOVEŠTVO V OBCI.

Ustanovitev vlov. socijalnega društva za Chicago je na programu.

Znano dejstvo je, da se čikaški Slovenci kaj radi pošamamo, da smo mnogo zavednejši od drugih naših rojakov izven Chicage in res, temu se vsaj v celoti ne da oporekati, a vzlic temu nimamo svojega soc. političnega kluba, med tem, ko so nas nekateri rojaki izven Chicage v tem oziru že daleč, daleč prekosili. To je nekaki kontrast, kaj ne! Temu se pa da hitro odpomoči, če ustanovimo kar naj prej mogoče svoje socialno-delavsko društvo, katero naj bi nas v istini vezalo in vspehujalo k sloznemu delovanju v prid nas Slovincem in v prid cloveštva v obci.

V soboto 18. t. m. ob 8. uri zvečer ustanovni sestanek v tiskarni "Glas Svobode" 563 Throop Str., kjer se bomo na drotno pomenili glede ustanovitve socialnega kluba in glede pripravnega lokala, kamor se bomo v slučaju lahko takoj podali iz tiskarne "G. Sv."

Pridite vsi, ki imate resno voljo, sicer, vsak začetek je težak, ali to naj nas ne moti, posebno, kadar se gre za povzligo naravnega čuta. Na svidenje torej v soboto zvečer! Z bratsko-socialnim pozdravom A. Skubic.

Resen poziv!

Če se ne bomo združili v zavedno društvo, ki bo naša pametna tuda gleda ustanovitve "narodne jednote". Hrvatje imajo svojo "Hrvatsko narodno zajednico", zakaj bi torej i Slovenci ne imeli svoje — narodne jednote. Ali smo res še popolnoma nezreli za vsak napredek — napredek, kateri je v prvi vrsti le narodu v korist!

Očividno je, da ima prihodnost naš narod naprednega duha in smelo trdim, da bi tudi taka jednota, ustanovljena od zavednih, napredno mislečih Slovincem, imela najboljšo — čvrsto prihodnost. Naravna sila nas veže že na rešitev tega perečega vprašanja. Pokažimo svojim bratom onokraj Oceana, da smo tudi mi že zreli, pomagati si iz tmine — stopiti korak naprej. S tem pa ni rečeno, da nisimo bili že pred leti v velikem številu za uresničenje navedene ideje ali — žal, premalo odločni smo bili. Da pa rešitev tega vprašanja se dlje ne zadržuje, vzdignimo se vsi zavedni ameriški Slovenci, od vzhoda do zahoda, od severa do juga in podajmo si v središču naše nove domovine bratsko roko in zaključimo si vneto vsi: vse za napredek in pameten gospodarski razvoj našega toli bližnjega naroda!

Chicago, kot središče Amerike je v istini pravi prostor za ustanovitev: slovenske narodne jednote. Zbranih je doslej samo v Chicagi, za uresničenje naše "svitile zore", nad 100 vnetih rojakov, ki so pripravljeni vsikdar delovati za sveto slovensko stvar. Najzadnji čas čez en mesec bomo prešli že k praviemu uradovanju, oziroma k sestavi jednotnih pravil itd., če se oglasi primerno število onih, ki bi stopili takoj v to jednoto.

Kot proglasene pozivljam torej tem potom vsa ona društva, ki niso še v nobeni jednoti in eventualno tudi ona, ki so že v eni ali drugi jednoti, naj se glede skupnega delovanja blagovole po svojih zastopnikih zglašiti na

ANTON MLADIČ

134 W. 10. St. Chicago, Ill.

Prosimo p. n. naročnike naj nam blagovole pošiljati naročnino po "money order" ali pa v znakah po en cent. Za znakke po 5, 8 in 10 centov nimamo nobene uporabe, kar naj se blagovoli vpoštevat pri vsaki pošiljati.

ZAVEDNOST PRINCIP SOCIJALIZMA.

Socializem sredstvo zboljšanja gmotnega stanja.

III.

Osobito Zdr. države ameriške niso za starodomovinsko-kranjsko postopanje. Tu treba pridnih rok, še več pa naprednega mišljenja in ameriškega duha. Torej, kakor že rečeno, izživljajo celo Slovenci Italijane z "dego", a prepričevalno smemo trditi, da so danes od Amerikancev v Peubli bolj spoštovani Italijani, kakor pa Slovenci in to vse zgolj njihove organizacije po ameriškem vzgledu.

Danes, ko se že celi svet organizuje v naprednem duhu, smo Slovenci še tako daleč, da še vedno absolutno sovražimo vsako ožjo organizacijo. Kaj je temu drugega vir kot far, vedno edino le far! Far je oni, ki neprenehoma hujska proti struji, ki ima za načelo — napredek slovenskega naroda. A, da bi se v tem nejednakem boju posluževal naravnih dokazov, oziroma, da bi ga v ta boj gonilo njegovo prepričanje, naj bi že bilo, a kaj, ko mu je vse na svetu ljubše, nego resnica. Serbičnost pač se ni bila nikdar požrvalna, bodi si tudi proti lastni krvi. Za to imamo neštevilno dokazov prav iz duhovniških krogov. V Ameriki posebno, kjer je še vedno večinoma od danes do jutri, ni nikomur preveč za zaupati, najmanj pa popu z bisago. Saj veste, kadar misli, da je zadosti, pa gre! Ker trdim to, pitajo nas katoliški butci z — lopovi. Vprašamo pa, kje je še najti lopova a la duhovnika Jeram, koji naj bi bil vselej v strasno svarilo Slovincem-rojakom?!

Razklopati se moremo nad nevednimi rojaki, ki slepo verujejo v vsako "črno sukno", bodi si tudi, da je ta še tako omadčevana. Ne izpametuje jih niti dejstvo, da se jih z vseh straneh grozno skubi in kar očitno za nos vodi. "Gspud so rakli, da more bit taku in kar gspud rečejo je vse gvišno prou!" Tako nekako odgovarjajo preslepljeni rojaki na dobromeneče opomine.

Če si puebski rojaki glede skupne organizacije že nečejo vzeti za vzgled tamošnjih Italijanov, ozrejo se naj vsaj na peščico Srbov, mogoče pridejo potem prej ali slej do zaključka, da morajo računati le na vzajemnost, če hočejo napredovati, a to nikdar ne pod zastavo nizkotnih mož a la kosmati menih — Ciril!

Sloga, a pred vsem zavednost naj združni nas Slovincem in prišli bodemo v najkrajšem času do spoznanja, da vržemo leto za letom, prav po nepotrebnem, nekateri stotočak v farsko bisago, od katere pa nimamo niti v najhujši sili, nobenega dobička. Ali bi ne bilo tedaj umestno, da bi se "takozvanim" Kristusovim namestnikom dajala le poštna plača, četudi bi ta z indirektnimi dohodki presegala \$1000 in da bi se vse drugo darovalo rajši za sveto slovensko stvar — za izobrazbo slovenskega ljudstva, bodi si tukaj ali v stari domovini; za velika trgovska (delničarska) podjetja itd. Gotovo da! In tudi ta misel bo, ob dotiku z drugimi razsvetljenimi narodi, prodrla. Naravnemu nagonu ne moremo večno zapovedovati.

Znanost je ključ do blagostanja in spoštovanja! Žal, da smo Slovenci v tem oziru mnogo, mnogo zaostali za drugimi narodi. Dali smo se vpreči v jarem rimskega klerikalizma, za katerega se še danes trudimo in peha večina slovenskega naroda. Skrajni čas je že, ako hočemo svoji narodnosti dobro, da se zavemo, da smo tudi mi Slovenci del človeške družbe in ne — rimski hlapci! Dajmo duška svojim lastnim mislim! Ne glejmo in ne mislimo vedno le skozi farja; saj imamo vsak svoje oči in svojo glavo! Samostojne misli-zavednosti nam je treba že, da spoznavamo iz prave strani tudi bratski socializem, kot nekako Kristusovo-božjo naredbo.

Zavednost-svobodomiselnost povzdigne narode na stališče, katero jim omogoči spoznati, da imamo vsi ljudje na svetu enake pravice do zemlje, na kateri živimo. Proti naravnemu razvoju bi bilo, da bi se

moral večji del cloveštva za vselej zadovoljiti z ujhujšim trpljenjem, med tem, ko bi drugi, manjši del živel v največjem — lukulicnem razkošju.

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Poleg Albingenzov so največ trpeli Waldenzi. Preganjali so jih tako grozovito, da človeku kar kri zastane, če bere poročila cerkvenih pisateljev o tem divjem klanju in sežiganju ljudi. Sežganih in pomorjenih je bilo na tisoče ljudi, ki niso storili drugega, kakor da niso verjeli, kar se jim ni zdelo verjetno. Pri preganjanju Waldenzov so se zlasti odlikovali frančiškani. Samo frančiškanski inkvizitor Lorelli je dal na Savojskem in v Dauphinéji sežgati in poklati več sto ljudi. Evo izgleda, kaj pravijo poročila: "Dne 22. maja 1303. se je v cerkvah v Embrunu vršila lepa slovesnost, vse mesto je bilo okrašeno, cerkveni altariji so bili okinčeni, duhovniki pa oblečeni v dragocena oblačila. Kaka slavnost se je tako slovesno praznovala? 80 Waldenzov iz dolin Freysinieres in Argentiere in 150 Waldenzov iz Valouisa je bilo obsodjenih na smrt na grmadi. Polovica vsega prebivalstva teh krajev je izginila, izginile so cele familije: oče, mati in otroci."

Sto let pozneje se je zgodilo še grozovitejša klanje. Papeža Inocencija VIII. kardinalni legat Albers Kremonski je vdrl v dolino Valouise, kjer so se Waldenzi skrili v neki votlini gore Polvoux. Pooblaščenec Kristusovega namestnika je dal pri vходу v to dolino zagazati velikanski ogenj, 1500 tu zoranih ljudi, mož, žen in otrok, je vsled ognja in dima umrlo, ali bilo poklanih od papeževih odposlancev.

Seveda se je tudi v občinah Merindol in Kabrieres, ki sta spadali k Avignonu, torej k papeževi državi, kruto preganjalo krivoverce. Samo v cerkvi v Kabrieresu so papeževi ljudje pomorili kakih 500 ljudi, največ žensk, ki so pobegnile tja. Ti izgledi bodo zadostovali za spoznanje, kako se je vera ljubezni po papežih in njihovih pooblaščenih oznanjala na Francoskem. Zgodovinska resnica je: papeži in njih ljudje so z verskimi vojami francoski narod na tujdeh in na nemorenju tako oskodovali, da Francija tega nikdar ne preboli. Francija bi bila danes tako glede obljudenja, kakor glede politične in narodne veljave največja in najmočnejša prva država na svetu, da se je mogla o pravem času oprostiti objema katoliške cerkve, tako pa hira in nazaduje v vseh ozirih, kakor vsi katoliški narodi.

Nič boljše ni postopala inkvizicija v drugih deželah. Zelje Rima so bile vedno iste, povsod jednake: obesiti — zadaviti — sežgati. Mesto sežgati rabijo inkvizitorji časih izraz "izkubati". Celo tako krut in krvoloben človek, kakor je bil kralj Filip II. je n. pr. glede divjanja inkvizicije na Nizozemskem rekel, da je nizozemska inkvizicija še špansko prekosiła.

Tudi v Avstriji in v Nemčiji so inkvizitorji morili in požigali, kar se je dalo. Papeži pa so izdajali vedno nove bule na škofo in vladarje ter jih vedno z nova požigali, naj postopajo neizprosno in naj zatro vse krivoverce.

Posebno značilno je popolnoma uničenje takozvanih Stedingerjev. Ti Stedingerji na Oldenburškem v Nemčiji so bili krepko in zdravo kmetsko plemo. Ti ljudje so se naveličali večnih krivičnih tirjav svojega škofo. Dajte, dajte, dajte — je vedno kričal in moledeval škof in poleg desetine in tlake nalaga kmetsom čedajle več bremen. Končno so se metje naveličali polni nenasitno farsko bisago. Nagnali so škofove eksekutorje, pretepli nekaj duhovnikov in ker so bili lačni in žejni, so šli v samostane in se tam do dobra najedli in napili. Bil je upor proti duhovniškemu tiranstvu, upor proti duhovniški lakomnosti, nezmaten kmetski punt, ka-

kor jih je svet veliko doživel; kadar je človek tako zatiran in izkoriščen, da še živeza nima, takrat ga mine potprežljivost.

Škof je te kmete hitro proglasil za krivoverce, dasi ni bilo niti najmanjšega dokaza za kako krivoverstvo. Škof jih je proglasil za krivoverce zato, da bi jih mogel z ognjem in mečem pokončati in na priporočilo papeškega legata, dominikana Ivana iz Vicence — ki je leto pozneje požigal ljudi v Lombardiji — je papež Gregor IX. leta 1231. ukazal versko vojno proti Stedingerkim kmetsom in v naročil škofu Gerhardu, da jih pokonča.

(Dalje prih.)

Glavno zborovanje J.S.K.J. v OMAHI, NEB.

Uradnikom za tekoči dve leti so bili izvoljeni sledeči gg.: John Habjan iz Ely, Minn., predsednik; John Keržnik iz Federal, Pa., podpredsednik; Joe Agnič iz Ely, Minn., I. tajnik; Anton Gerzin iz Calumet, Mich., II. tajnik; John Govže iz Ely, Minn., blagajnik; Joe Perko — Cleveald, O., John Germ — Bradock, Pa., in John Primoz — Eveleth, Minn., nadzorniki; Mihael Klobučar — Calumet, Mich., Jakob Zabukovec — Pittsburg, Pa., in George L. Brožič — Ely, Minn., porotniki.

Dosedanje pravila so se temeljito popravila, kar je bilo gotovo nujno potrebno. Zborovanje je bilo jako viharno in marsikatera točka je prouzročila obširno in dolgo debato. Takoj začetkom se je že opazilo, da sta si tu dve stranki — katerih vsaka je hotela imeti večjo pravico — v laseh. S zadovoljnostjo pa moramo konstatirati, da je bil v celoti vsak za napredek in dober uspeh J. S. K. J. V torek 7. t. m. se je zborovalo do 1/211 ure zvečer; drugi dan popoldne bil je vsemu zaključek. Delegete so po večini še istega dne zvečer odpotovali vsak v svoj kraj zaveč. Ločitev je bila docela prijateljska in presčna.

Gospoda Anton Schweiger in Joe Pezdire, gostilničarja v Omahi sta storila napram delegatom vse, kar je bilo v njihovi moči in da so bili delegete s potrebo in z drugim popolnoma zadovoljni, pokazalo se je na zadnjem sestanku in pri slovesu. Gospod Schweiger je celo spremlil delegate na kolodvor. Se en stisk rok in razšli smo se.

Za prihodnje glavno zborovanje je bilo odločeno mesto Cleveland, O. — Jednotno glasilo ostane "Glas Naroda".

V podrobnosti zborovanja se ne spuščamo, ker bo itak izšel tiskan zapisnik iz tiskarne g. Frank Sakserja v New Yorku. Omenimo le še, da je došlo obilo brozjavov, kateri vsi so bili pozdravljeni z burnimi: živijo — klič!

Popovska surovost.

Na glavnem zborovanju J. S. K. J. v Omahi, Neb., smo imeli opraviti tudi s tisto impertenco, ki je lastna leše kakemu podviranemu farju.

Dne 5. t. m. pri prvi maši bilo je blagoslovljenje zastave omahskega slovenskega društva sv. Stefana, ogrskega kralja. Umestno bi bilo torej, da bi se iz lece popovedovalo o tem "ogrskem svetniku", sploh se oziralo na vzvišenost trenutka, a o tem ni bilo ne duha ne sluha. Štrkljasti farucelj na leci, je bil toli goreč v današnjem krščanstvu, da je začel takoj s prvo besedo bičati svobodomiselnost časopisje in hvalisati "katoličky novinky".

Vprašamo, kaka potreba je bila klicati tisto šeno iz South Omaha? Ali ni bila maša s štiridesetimi dolarji — katere je zanesel v farovž g. Danestukajjutritam — plačana dovolj? Pobiralna kapa tudi ni bila prazna, kaj? Je li to kaka pobožnost, če se brez vsakega povoda prežiči, pride li tudi ta in ta v orelj ali ne, ali je menda že dovolj, ako smo mi pobožni, far pa naj ostane

to, kar je — volk na straži?

Vemo, da ne dobimo od nikjer pravega odgovora, dati si ga moramo torej sami. To podlo hujskanje je prouzročila "skrita rihta" in nihče drug. Prizadeti krogi nas bodo že razumeli! Zapišite si za ušesa: vsega natočevanja se ne bojimo, vašega prijateljstva pa ne iščemo — to vse! Pri nas velja načelo: Ravna pot, najboljša pot! Morala vsega pa je: Varujte se pred zadnjim delom konja in z vsemi štirimi farja!

Razgled po svetu.

VATIKAŃSKI BOLNIK.

Najbogatejši in najbolj skopi človek na svetu leži na smrtni postelji. Približuje se mu že dolga vrsta dedičev, ki se eden drugega merijo z nezaupnimi pogledi, da bi se ta ali oni preveč ne ukoristil. Le v eni točki so si "žalujoči" edini: umirajoči naj kar najhitreje mogoče stori svoj zadnji zdihljaj, da se čim prej razdeli njegova dedščina.

Ta zadnja slika v življenju sedanjega umirajočega vidnega cerkvenega poglavarja, ni ne estetična, ne, v smislu Nazarena, krščanska. Ali na to se naši "dušni voditelji" kaj malo ozirajo, tudi na situacijo na smrtni postelji ležečega papeža se navedeno spodob. Moč pohlepčnosti in poželenje po velikanskem posestvu sploh, so vodilni motivi. — Ubogi Odrěšnik, ki si prepodil barantače iz tempeljna, kako ti more biti pri srcu, ako si ogledaš svoje "namestnike na zemlji" nekoliko bližje! Še vesel in zadovoljen moreš biti, če se šele z bodalom in s trupom ne doseže sporazumljenje med njimi.

Italija.

Rim, 15. julija. — Zatrjuje se, da se bliža papež rapidno svojemu koncu. Zadnji brzojav poročajo, da papež hitro pojema, leži skoraj vedno popolnoma nezavestno.

Med kardinali vlada srd in jeza nad dolgim življenjem starega gosпода. Brzojavi se razpošljajo na vse strani ali "Amen" k papeževi smrti še vseeno ne morejo reči. V istini grozni. Vsk bi bil rad papež, kajti biti Kristusov namestnik na zemlji, je dobro plačan posel, daja krasno, razkošno življenje.

Nemčija.

Berlin, 15. julija. — Po mnenju Rooseveltovega v Evropo odposlanega specialnega komisarja Marcus Browna bo število izseljencev že v tekočem letu naraslo na en milijon. Browne, kateri ima, kakor je znano, nalogo pregledati na mestu izseliško razmerje, je tega glede obiskal vse evropske države razven Španije in prišel do zaključka, da se je zadnji čas raztegnilo izseljevanje v prvi vrsti na kmetsko ljudstvo in da bi bilo umestno to, vsaj deloma puštili k izpraševalni komisiji v New Yorku, predno se mu dovoli naseliti se v Zdr. državah. Odposlanec ameriške vlade trdi, da bi bilo v interesu Zjed. držav, če bi se omejilo naseljevanje vsaj iz Avstro-Ogrske in posebno še Italije, kjer se celi okraj vzdigujejo na odpotovanje v blaženo Ameriko.

Srbija.

Bukarest, 15. julija. — Poroča se, da je prišla srbska vlada neki zaroti na sled. V neki obmejni garniziji je bil aretiran neki poročnik, koji je grozil vsem zločincem posebno pa polkovniku Mašinu, prvega in pravemu prouzročitelju kraljeve žaložnje. V njegovih imetnosti so se našli kompromitirani papirji, iz katerih je baje razvidno, da se je zjediniło 12 častnikov, šla bi maščevali grozni umor kralja Aleksandra.

Rodbinske zveze Karagorgjevičev

Novi srbska kralj Peter Karagorgjevič je po svoji umrli soprogi, ki je bila hči črnogorskega kneza, v sorodu s kraljem italijanskim, velikim povodom ruskim Petrom Nikolajevičem, z vojvodom Jurijem iz Leuchtenberga, princem Francom Jožefom iz Battenberga in z dedno princezino Milico roj. vojvodkinjo Julita iz Mecklenburg-Strelitz. Po svojem bratu Arsenu je pa Peter Karagorgjevič v sorodu z Bonapartovci. Princ Arsen se je namreč poročil s princezino Demidov, ki je bila v sorodu z Anatole Demidovom, soprogom princezinje Matilde Bonaparte. Nova dinastija ima torej bolj obširne in trdne rodbinske zveze, kakor dinastija Obrenovičev.

Mr. Roosevelt je avanziral.

Doslej je bil Roosevelt le predsednik Zdr. držav, od ljudstva voljeni reprezentant republike. Sedaj je več, on je — "ekscelencija". Za to povisanje se ima zahvaliti darežljivemu prijateljstvu cesarja Viljema. Nemški nadnovec je v svoji napitnici, katero je držal v Kielu na banketu ameriškega poslanika, imenoval tako tega kakor tudi predsednika Zdr. držav — "ekscelencija". Ta ni bilo nobene pomote, pač pa prava pravcata namemba. Zaključek zdravice se je glasil namreč: "Jaz pijem na zdravje Nj. ekscelencije predsednika Zdr. držav!" Pri drugi taki priilki bo nemški nadbedak cesar Viljem gotovo imenoval Miss Alice Roosevelt za častnega predstojnika svojemu telesnemu regimentu.

Zgodi se tvoja volja!

Denver, Colo., 15. julija. — Velikanski šotor, "Endeavor" imenovan, v katerem se je zadnje dni vršilo obletno zborovanje "zjedinstva za katoliška prizadevanja", je bil večeraj popoldne ob 4. uri od viharja razjdan ravno, ko se je v prostorih nahajalo 8000 ljudi. 20 oseb je bilo ranjenih.

Namisljena morilka.

Bloomington, 15. julija. — Veliko senzacijo je prouzročilo tukaj aretiranje 17letne hčerke farmerja Jordine. Dekle je obdolženo, da je "umorilo" svojo dvoletno sestrico. Otrok je bil umorjen pred par dnevi, umora obdolženi so bili razni postopači, kateri so se tukaj klatili; sedaj pa se zatrjuje, da je prava morilka Maude Jordine, ker ji je bilo mučno baviti se z otrokom in ga vzrediti. Mati je mrtva.

Konec ruske socialistnje.

New York, 14. julija. — Na tragični način je večeraj umrla v svojem stanovanju, posebno v židovskih in ruskih krogih dobro znana socialistinja, gospa Lubie Eisenstadt. Ko se je ravno mudila v banji je omedlela, medtem je naraščala voda višje in višje in nesrečna žena se je zadušila v kopalji. Par u pozneje jo je našel mrtvo njen brat Samuel Levenson. Gospa Eisenstadt je bila svoječasno progama v Sibirijo, odkjer se ji je po dolgih mukah posrečilo pobegniti.

Chile.

Washington, 15. julija. — Ameriški poslanik v Čile poroča o grozni kugi, ki razsaja tam. Trdi, da se je kuga razširila že na vsa pristanišča čilenskega ozemlja. Poštno občenje je skoraj popolnoma ustavljeno; v Santiago ni že devet tednov došlo nobeno pismo.

Človekoljubje rimskih katoličanov

Rimskokatoličani v Strassburgu na Nemskem so napovedali bojkot židom in protestantom, ker so leti zmagnali pri zadnjih volitvah. Taka je njih izjava ljubezni do bližnjega!

Pozor rojaki!

Vse one gg., kojim smo danes ali tudi že prej poslali list na ogled, prosimo naj nam nemudoma pošljejo predplačnino, ali pa vsaj sporočijo njihovo mnenje, da bodemo vedeli pri čem, da smo. — Toisto velja tudi za gg. in razna delavska društva izven Zdr. držav, kajti: vsako delo je svojega plačila vredno!

Še Somišljeniki naročite in priporočite "GLAS SVOBODE"

Upravitelco "Glas Svobode".

"Glas Svobode"

Prvi svobodnomislalni list za slovenski narod v Ameriki.
Izdajatelj in urednik:
MARTIN V. KONDA
FRANK M. MEDICA

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za Ameriko:
za celo leto - - - \$1.50
za pol leta - - - 75c
ZA EVROPO:
za celo leto - - - kron 10
za pol leta - - - kron 5
Posamezni list po 5 centov.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

is the only union labor paper in America: published and Edited every Friday in Slovene language by M. V. KONDA, & F. M. MEDICA.

"Entered July 2, 1903, at Chicago, Ill., as second-class matter, under Act of Congress of March 3, 1879"

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in pošiljatve je: leči:

"GLAS SVOBODE"

63 Throop St. Pilsen Sta. Chicago, Ill.

CHICAGO, ILL. 4. julija 1903

DOPISI.

ELYRIA, COLO. 6. julija 1903

Nam piše rojak: Kakor znano se je pričel tukaj v noči od 3. na 4. julija štrajk. Nobena rudotopilnica ne posluje več. Delo je ustavljeno za nedoločen čas. Vsakemu rojaku se odločno odsvetuje iskati dela v Elyria ali Denveru, Colo. Domačinci sami so se razkropili na vse strani, da si noščejo svoj vsakdanji kruh.

CLEVELAND, O. 8. julija 1903

Nam piše rojak: Prisel je zopet list, kateremu so še nedavno pridili pogreb. Klevelandski malo vredni hujskači so se enkrat poštono vrezali; strah jim je že zopet za petami in upajmo, da jim bode ta poštono zbrisl njihovo kratko pamet. Po vseh kranjskih hišah so ponujali ti priliznjenci svojo staro šaro "Novo Domovino" in obrekovali "Glas Svobode", češ, da je ta delavski list propadel. Bogme, ni! Delavci pa, na dan s podporo; pomagajmo svojemu glasilu do obstanka!

CHICAGO, ILL. 4. julija 1903

Zakaj je vendar med nami, peščico Slovencev, toliko boj na polju civilizacije; zakaj se vendar ne stori mir in ne preneha sovraštvo?! Kaj je temu vzrok?! Vprašuje se marsikateri. Odgovor na to kratak in pomenljiv:

Zato, ker nismo vsi enakomislni, ker nekateri ne znajo ločiti dobro od hudega, pravo od slabega. Ker se puste zapeljivati od svojih farijejskih hujskačev, kateri jih zvitim potom love na svoje zanjke. Ker premalo čitajo dobre, koristne, in splošno civilizacijske segajoče delavske dopise, spise v obče.

Slovenski delavec! Ozri se po svojih sobratih druge narodnosti; skušaj se z njimi na polju kulture in trditel bodeš kako daleč, daleč si še za njimi. Poglej, kam te je farsko človekoljubje privedlo — ne privedlo, pač pa za celo stoletje pridržalo v ozadju! Ali te to dejstvo ne peče?! Bodeš še vedno brez lastnega presodka brezpogojno storil vse ono, kar ti vzeva storiti, komaj iz bogoslovja (lemenata), prišediš kaplanček, ubogo nečimerno revše, ki nima niti pojma o družabnem življenju, nikar še o delavstvu?! —

Verjemi mi, hodil sem tudi jaz v šole in docela mi je znano, koliko so tam uči o poboljšanju delavskega stanu: rečem ti nič, popolnoma nič. Takemu človeku, ki ni faktično skušil tvojega stanu (ki ni sam delavec), ne dopusti, da ti bi daljak katerikoli nasvet; pač na stopi pod prapor odličnih sodrugov — delavcev, ki imajo pravi pojmi o delu in svetovni civilizaciji. Oni edino ti bodo svetovali pravo; oni ne delajo za groš, pač pa edino za delavski napredek, za vesoljno človeštvo sploh. Sprevidel bodeš kmalu, kaj je prav in kaj ni. —

Pred par tedni prišlo je v nekem — nočem imenovati v katerem — saloonu skoraj do razpora. Ena stranica je zatirjevala, da je socializem najboljši, druga pa, da delav-

ska vzajemna jednota (union). Preprič se je končal s tem, da sta si stranki razšli. Ta slučaj si moramo natančneje ogledati.

Kaj je socializem? Odgovor je kaj lahke. Vsakdo ve, da je socializem združenje vseh delavcev v jedno skupino; da je obramba proti in pogin ogromnemu kapitalu v rokah posameznikov; nadalje svetovni mir in enakopravnost vsacega uda človeške družbe, ter najvišja stopinja civilizacije.

Kaj je unija? Unija, rekel bi, je edno le ameriški humbug, kajti delavcem v nekaterih, kaj nekaterih, skoraj v vseh slučajih le škoduje; je izdajica delavstva in tretjič, dobro življenje nekaterih muhetežev na podlagi krvavih žuljev vsestransko trpinčenega delavstva.

Marsikateri bo temu ugovarjal! Pa, ne bodem se skrival za peč! Evo dokazov:

Ti delaš po unijskih določbah primeren čas za vže določeno plačo. Ko določen čas preteče, začneš stavkati (štrajkati). Stavkaš mogoče tri tedne, a dobiš od unije samo \$5 na teden, tedaj skupaj \$15, včasih pa tudi nič. Bil si pri uniji mogoče tri leta. Mesečni prispevki so pro 50c, torej skupaj \$18 a kje je "strik assessment" in kje drugi izdatki in koliko izgubiš, med tem, ko ne delaš? Premisli, kakšen dobiček imaš od vsega tega! Pa bodeš že zopet rekel: plača mi bo povišana in mogoče bodem eno uro ali vsaj pol ure manj defal na dan. Dobro, ali pa misliš, da ne bodo delodajalci povišali ceno svojim izdelkom? Gotovo da! In na ta način te bodo še bolj skubili, kakor doslej. Poglej v preteklost, samo 20 let nazaj, povprašaj in prepričaj se bodeš, da je bilo takrat le malo unij, vžle temu pa dobra plača in ceno življenje. Kaj pa danes? Pojdi in poskusi kupiti mesa za 5c in videl bodeš, koliko ga dobiš!

Rekel sem tudi, da je izdajica delavstva! To je istina, kar se je že mnogokrat pokazalo. Oseba a la Mc Cormick, Harvesting Co., John Mitchel, Sam Gompers itd., nam to dovolj spričujejo. Ko začneš štrajkati ali se mogoče pripravljati na štrajk, tedaj so vaši zagovorniki, t. j. uradniki unije, že pripravljene sprejeti čimdaljevi penez iz rok magnatov; ni čudo, da se jih imenuje "business agents".

Unija je le kupčija z delavci, med tem, ko ima socializem namen povzdigniti delavstvo na stopinjo izobrazbe, ter poloviti in pometati v propad takove koristolovce krvavih delavskih žuljev. Tako je torej to ravnanje!

Ko bi bili vsi delavci socialisti, bila bi boljša era na svetu, ne bilo bi toliko prelite krvi, ne bilo bi štrajkov — zavladala bi enakopravnost. Puhleži sicer govore in tudi iz lece se trobi pohlevnemu ljudstvu, da je socializem sovražen veri, a to ni res. Z dokazi na dan! Socializem ni nikdar bil in nikdar ne bode verski sovražnik, pač pa je mogočen in krasen steber sv. kat. vere — nikakor pa ni prijatelj njenih razsirjevalcev, kojih sedanjji princip je: dreti, dreti in zopet dreti ubožega delavca, ter obdržati ga v temi in sovražnega vsakemu kulturnemu napredku. — Krist sam je bil socialist (čitaj zgodbe sv. pisma), ljubil in učil je socializem, nikdar pa ni izkoriščeval svojega bližnjega.

Dragi čitatelji! Čitajte vestno in s premislekom, ter priporočite svoje glasilo "Glas Svobode", katero koplje na polju svobode in omilke, katero drži neustrašeno ščit v vašo obrambo in katero hoče za vas prenašati najhujše udarce, ter vas privedti do enake stopinje, katero zavzemajo že davno drugi narodi; dopolniti hoče z brati drugih narodnostij Kristovo prorokovanje: "Prišel bo oni lep čas, ko bode en hlev in en pastir, t. j. ko bode zavladal socializem."

S socijalnim pozdravom
Niča Čibuk.

"AMERIKINEZARJEM".

Nasi politični nasprotniki so se že opet začeli oglašati. Jolietški kurnik "Amerikinezar" je prvi povzdignil svoj glas in vrgel par zablavlje okoli sebe. No, debeloga-ti Francelj se zna že poštono vrezati, če se ne bo prej potuhnil za peč. Vroč kranjska tla so ga pogrnala v Ameriko, zna se mu torej kaj lahko zgoditi, da mu bode tudi v Jolietu prevroč postalo in da jo bo moral popihati za Jeramom v Meksiko. "Kar se ne stri, se ne zve!" Za pošton boj, bodemo rabili tudi mi pošton orožje a nikdar ne bomo mirno dovolili varati javnega

imnjenja. Jolietški humbukar je pač naletel na slabo adresno. Toda poglejmo, kaj piše nekdanje šmarjet-sko kaplanče:

"Umazani list "Glas Svobode", ki so ga Slovenci pred mesecem dnij izgnali iz Colorada, je zopet izšel v Chicagi, a bo tudi tukaj kmalu dobil brco, kakor njegov prednik "Zora". Njegova urednika hodita od hiše do hiše ponujati svojo umazano robo, a verni Slovenci jima povsod kažejo — vrata. Prav tako! Katoliška zavest (hotel je reči: egiptovska tema, opom. urfed.) naših rojakov bodi vedno živejša."

Presmešno, da bi s tako godlo zgrubljal čas; povdarjamo leše, da naročnine sploh se pobirali nismo, pa četudi bi jo in nam bi eden ali drugi pokazal vrata, bi se to vseeno desetkrat manj pripetilo, kakor se pripeti "lepim odličnim zastopnikom "Amerikinezarja". Mi ne iščemo zaslobe pri farskih analfabetih, pač pa pri onih, ki znajo čitati in ti so po večini naprednega mišljenja, razven nekaj farskih komarjev, ki pa ne pridejo v poštev. Iz tega sledi, da se Amerikinezarje pogostoma meče na cesto, med tem, ko se nam kaj takega še ni pripetilo. Far je pač rojen zavijalec in lažnjivec! — Bože mili, iz Pueble so nae pa celo ven vrgli! Trdijo ti "vseljudje". Se nas še iz Joliet niso in nas ne bodo, ker tukaj smo v Ameriki in ne kje na Kranjskem med farsko govedino, četudi se je ta v nekaterih osehah prenesla v Ameriko in se naselila v Jolietu, kjer ne poznajo niti časnikarske etike. Basta!

Čudezna humbukarija.

Naša "prečasnita" duhovščina uči nevedno ljudstvo navadno tako-le: "Moli in delaj (za nas, seveda!) in Bog ti bo pomagal, če ne na tem, pa na onem svetu." Kako daleč se je že ukoreninil ta fanatičen nauk v našem ljudstvu, kaže dejstvo, da je narod večinoma hlapec tujih zapovednikov. Slepno verovanje v "farski cilindri" je spravilo slovenski narod na kraj groba.

Ta farski nauk velja, seveda, le za prosto ljudstvo, kajti, kakor hitro se gre za njihovo lastno korist, tedaj obrnejo navedeni nauk tako, da bi moral za najbolj zabiti glavi služiti do popolnega spoznanja, res pravega prava. Pa, da je to še dandanes nemogoče, je kriva v prvi vrsti naša lastna brezmejna nemarnost. Danes je svet že tako daleč naprej, da bi se moral že vsak človek zanimati za časopise, čitanje sploh, bodi si tudi, da je makari tisto nič vredno. (Tacega malo vrednega čtiva imamo posebno v Ameriki dosti). S čitanjem si krepči človek duh in kdor nima tega, je nemi živini jednak. Mikjer ne vidimo Amerikanca, ki bi ne imel časopisa v roki. Kaj pa Slovenci? Za pašo živalskega poželenja vse, za dušno pašo nič! Ubogi narod! Za to vse se imaš zahvaliti svojemu popu, toda še je čas — zdrami se, čitaj in uči se, druži se s svojim bratom in organizuj se v razna društva z namenom, da hočeš napredovati tudi ti!

Toda poglejmo kaj piše v tem oziru "Am. Sl." z dneš. junija t. l. glede odprave redovnih sol na Francoskem: "Če štopijo francoski katoliki resno na noge, da si prvo sami pomagajo, pomagal jim bo i Bog. Čudežev naj ne pričakujejo (smesno, takoj potem pa piše o samih čudežih; tako imamo že v Ameriki božjo pot "Marijo pomagaj", kjer naj bi jih bilo že mnogo čudežno ozdravilo), ako drže križem roke. Samo delo daje zmago in čast, a le energično in vstrajno delo, z gotovim ciljem pred očmi. Čmeriti se in javkati pa ne pomaga čisto nič."

V vsaki teh farsko-zvitih besedah tiči toliko poduljivega, da bi že samo en odstavek moral vplivati na pravi razvoj duševne zmožnosti posameznega človeka. Istina je, da ne more dandanes niti "takozvano" katoliško časopisje pisati več tako, kakor svoječasno in povsem naravno je, da piše tudi "Am. Sl." v smislu, ki bi pravega namenu naravnost in obraz. Slovenci naj bi se naučili v prvi vrsti čitati vsako stvar s premislitkom in pravim tolmačenjem vsake posamezne besede. Kakor hitro se to zgodi, bo tudi Slovincem zasijala toli in tolikrat začeljena — zora! A pred vsem je treba čitati, čitati in še enkrat čitati!

"Am. Sl." je tudi eden izmed tisu-ti listov, ki nam, četudi indirektno, stoje na strani v našem težavnem boju. Imenovani katoliški list posreduje v svoji 25. številki že kar očito, naj ljudstvo nikar ne veruje več v vsak farski humbug. "Po-

magaj si sam in še le potem ti bode Bog pomagal", trdi on sam! S tem je dovolj rečeno! Spreglejte že vendar enkrat v svojo lastno korist ljudje koži, ki živite po Kristovih naukih. "Am. Sl." ima popolnoma prav s svojimi — čudežnimi čudeži. . . .

V PRAZNIČNI OBLEKI.

Napisal: P—ž.
V mestnem zvoniku se je oglašal zvon. Ljudje so hodili po ulicah praznično oblečeni, se srečevali, — voščili: "Dobro jutro"

Bilo je v juliju, vročega dne. Ta dan je bil prazničen, posvečen neke-mu svetniku, ime katerega, me ne zanima. Zračna atmosfera je bila gosta, da se je komaj dihala, — no, primerna z našo vsakdanjostjo V sobi, kjer sem stanoval je bilo pusto, prazno in tako dolgočasno, da sem se zamislil na nekdanje mladostne dni, katere sem preživel tako srečen, tam dole na Dolenjskem — v naši prijazni domovini.

Srečen sem bil zato, ker nisem poznal nadloge in šibe, katere so pripravljene nič posedujočemu človeštvu Toda čemu bi si človek zbujal tiste nedolžne spomine otročjih let sedaj, ko imamo vendar dovolj družih vprašanj na dnevnem redu, ali naj nam to sčisti gosto atmosfero, ktera nam kvari tako nadebudne, praznične dneve, — jasne, čiste!

Iz takih in enakih misli, ki so se mi vplele v otožni tišini podobnega svemirja, so me nenadno zbudile zvonke strune citer, na katere je udarjala mlada Čehinja baš poleg moje sobe. Vzravnal sem se, pogledal na uro, ter pričel oblačiti se. Zunaj na ulici se je zbiralo vedno več ljudi, ki so prihajali k cerkvi.

Ker je bil praznik, sem oblekel praznično obleko tudi jaz, dasi-ravno je bilo nebo tako umazano in nezaupno, da sem se bal, da bi mi je dež in blato, katerega je v našem okraju menda največ, ne onesažili.

Ko sem se slednjič ogledal v ogledalu in sem si bil svest, da sem sposoben iti na ulico, ozrl sem se še enkrat dvomljivo po ozki sobici, stopil na prag, zaloputnil vrata in obrnil ključ, katerega sem potem porinil v žep. Končno sem stal na ulici. Ljudje so hodili mimo, vsak svojih misli, vsak v drugačni obleki, vendar vsi praznični. Vsem se je poznalo, da se zavedajo praznika. Vsako leto ta čas se dela podobno, da se počasti svetnika. Seve, tudi takih je, ki se ne zanimajo za svetnika, toda vendar gredo z drugimi, vsak s svojimi mislimi, to je — praznik.

Tudi jaz sem stal v praznični obleki na trotarju, toda na svetnika nisem prav nič mislil, praznične obleke, katere sem videl okoli sebe, so me nač budile ali v dušah posameznikov sem videl pušče, vsakdanje dni, kateri so bili črno oblačni, napojeni z gosto atmosfero Bil sem v praznični obleki, a okrog mene trpka svakdanjost, oblečena v franže črnih unij. Na nebu so plaval črni oblaki, katere je zdaj pa zdaj okrasil švigajoš blisk s srepm pogledom v dolino prazničnega dneva.

Zabliskalo se je, strela je udarila v cerkveno zakristijo in tam z orjasko močjo nepoznanih mej njene samooblasti razdejala božje zbirališče.

V oblakih se je čulo votlo bobnenje poneljujočega groma in prav tako se mi je zdelo, kakor, da me svari: "Ni še praznikov, čemu se oblačiš praznično?!"

STARA MAMICA.

Gospa Ana Hach z Vining, Iowa, je vže 71 let stara in dolgo časa bolelna ženica. Ker vže dalj časa ni mogla nobenega jedla zavžati, postala je seveda od dne do dni slabejša. Razum tega imela je pa še eno roko z tekočo rano, tako da te roke sploh ni zamogla pregibati. Njen sin gospod Peter Hach, vgladen trgovec v Cedar Rapids, Iowa, postal ji je Trinerjevega zdravilnega grenkega vina in stara mamica postajala je zmiraj krepkejša; roka je vže tako dobra, da lahko navadno delo poravlja. Ta stara ženica pravi: "Trinerjevo zdravilno grenko vino je najboljšje zdravilo za stare ljudi, ker jim podeli zopet novo telesno moč. To zdravilno grenko vino ima prav prijeten okus in kdor trpi na slabem želodcu, breztečnosti, zgubno moč, slabem spanju, najde v Trinerjevem zdravilnem grenkem vinu ne samo najboljšje, ampak edino sigurno zdravilo. Dobi se v lekarnah, dobrih gostilnah in iz delovalcu, Jos. Triner, 799 S. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Društvene vesti.

VELIKI IZLET

Privedi v nedeljo 19. julija t. l. uradništvo Č. S. B. P. J. in sicer do novo napravljene parka, River Grove ali pa do Willow Spring's, Ill. Vlaki železniške proge Atchison, Topeka & Santa Fe zapuste kolodvor na Dearborn & Polk ulici. Prvi odhaja ob 8., drugi ob pol 9. in tretji ob 9. uri zjutraj in se ustavijo na Halsted ulici, Archer Ave. in Westren Ave. Nazaj odhajajo vlaki ob 7. pol 8. in 8. uri zvečer.

Vožnja tje in nazaj 50 centov za osebo.

ODBOR.

Opomba: Najboljši kegljavec na kegljišču dobi znak v dar.

ODBOR.

Vožnji listki se dobe pri sledečih gg:

Martin Potokr,
465 S. Centre Ave., in
Mohor Mladič,
617 Centre Ave.

Društvo sv. Petra in Pavla Pozivlja vse svoje ude, da se zanesljivo udeležijo zborovanja vsakega 13. v mesecu v dvorani na S. Santa Fe Ave. st. 1207 PUEBLO, COLO.

Bratsko društvo: "SOKOL" spadajoče k J. S. K. J. ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo, v mesecu v društveni dvorani na 502 S. Santa Fe Ave. Društveni zdravnik je Dr. Chr. Argyr na 1210 Berwind Ave.

K mnogobrojnem pristopu v čilo društvo vabi vljudno ODBOR. — PUEBLO, COLO.

CHICAGO LIQUER HOUSE. Največja zaloga "Kentucky Whisky's", kalifornijskega žganja in vina.

REYMAN LEVIN, F. HEIM BRW. CO.
136 FRONT ST. PUEBLO, COLO.

NOVA TVRDTKA PERKO & CO. Priporoča rojakom razna najboljša vina in importiran "viski". Keghišče na razpolago. Naročila po hišah pobira g. JOHN GABER.
1214 BOHMAN AVE. PUEBLO.

Mirko Vadjina
390 W. 18. St. Chicago, Ill., priporoča SLOVENCEM svojo BRIVNICO.

SE PRIPOROČAM BRATOM SLOVENCEM za obilen obisk moje manufakturne trgovine, prej lastnik Dušan Lagjevič. Bodem vedno dobro postregel vsem.
BUDE RADKOVICH,
1247 S. SANTA FE AVE. PUEBLO, CO.

Anton Šukle
PUEBLO, COLO 604 S Santa Fe. Priporočam svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo in žganje.
TELEFON 507 Main.

McMAHON & COLLIER pogrebnika.
Dobra in ceno postrežba.
COR. D & S. UNION AVE. PUEBLO, COLO.

IDAHO
KJER POLJEDELSTVO CVETE
Rajski prostor za naseljevanje
Bogate farme, izvrstna zemlja in dosti dobre vode.
Kupi si listek na OREGON SHORT LINE delovnici.
Najkrajša in najboljša pot naj vse kraje v IDAHO OREGON in MONTANA.
Za listke in pojasnila pišite D. E. BURLEY, D. S. SPENCER, G. P. & T. A. A. G. P. & T. A. Salt Lake City, Utah.
Za Ameriko patentirano Harmonike, izvrstno delo, se dobe samo pri Slovincu
John Golob
203 BANGS ST. JOLIET, ILL.

Hermanek's Headach Wa-

fers (oblati) so najboljši za glavobol, koji prihaja iz žledičnih boleznih, kakor tudi reumatizma. Zenske ki trpe na mesečnih dotokih, zadobe neprecenljivo olajšavo, če rabijo "Headach Wafers".

NAVODILO: Namoči oblat v mali kupici vode in izpij potem vse skupaj. To smeš ponoviti čez eno uro zopet, če se že prej boljše-ga ne počutiš. Dva oblata naenkrat ne smeš nikdar vzeti. Cena 25c po pošti 27 centov.

Edini izdelovalec in prodajalec

Hermanek, lekarnar

585 CENTRE AVE. CHICAGO, ILL.

MATIJA ERKLAVEC,
433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.
Edini elov krojač v Chicagi, se priporoča rojakom v izdelovanje nove in popravljanje stare obleke, katera bo izgledala kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

Pozor!

Kaj pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

B. K. ŠIMONEK ZOBOZDRAVNIK

544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL. Tel.: Morgan 433.

Načelnica slovenske tridke 580 So. Center Ave. CHICAGO, ILL. EMIL BAHMANA
Pišite slovensko po veliki brezplačni conki.

SLOVENSKO-HRV. GOSTILNA 427 W. 18th St. Chicago, Ill. Toči se vedno sveže "Schoenffen" pivo. Biljar in kegljišče na razpolago. V obilen poset se priporoča.

J. KRULEC IN J. HRVAT.

J. Dweyer

679 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL. priporoča SLOVENCEM svoj "SALOON". Fina vina, smodke in rakije po zmerni ceni. Postrežba točna.

ROJAKOM

Potujočim in tukaj bivajočim, priporočam svoj novi, lepo uredjeni

"SALOON"

Kjer točim vedno sveže pivo, razna fina vina in likerje. Postrežba točna. samo z unijskimi smotkami. Biljar v hiši. Potniki dobe čedno prenočišče. Za obilen poset se c. rojakom priporoča

Leonard Puh lastnik

9950 Avenue N S. CHICAGO, ILL.

"DELAVSKI DOM"

PHIL. BAST LASTNIK, 535 Blue Island Ave., CHICAGO, ILL. Tu najde vsak posameznik postrežbo, kakorimo narekuje bratski socializem. Veliki posebni prostori za skupščine in društva na razpolago.

Zrtev razmer.

(Zapisnik kranjskega kaplana).

II.

Prihod novega duhovnika je v malih mestih in trgih vedno senzacija prve vrste, zlasti ako je duhovnik mlad. Posebno se za to zanima tisti spol, ki ga v svoji smešnosti imenujemo slabega.

"Kakšen bo? Ali bomo zaradi njega pozabile njegovega prednika ali obžalovale njegov prihod?" — tako in enako ugibajo ženske, ne posamične ženske, ne le takomenovane trejalke, marveč sploh vse.

Ubog, pomilovanja vredni moški! Moški v obče — izvzemši popolno duševne reveže, gledajo navadno z nekim ironičnim posmevom na duhovnike, tako, kakor bi jih smatrali za nekako inferiorne. Istina, v socialnem življenju, med omikanci, zavzemajo duhovniki precej nizko stališče, a največ vsled tega, ker so malo izobraženi, ker niso važni družabnega življenja in se vsled privržene jim domišljavosti kmalu naredijo nemogoče. Toda moški ne vedo, da imajo duhovniki vedno ključ do njihove blaginje in do njihove spalnice. Moški si domišljajo, da so vsaj v svojih hišah gospodarji, da je moč in vpliv duhovščine na boljše kroge uničena, a — to je velika znota.

Duhovščina je danes tako močno, če ne močnejša, kakor je bila le kdaj.

Zakaj? Zato ker ima na svoji strani ženstvo, brez izjeme, ne samo pobožne ženske. Ženska je duhovniku vdana, ker je ženska in ker je on duhovnik. Morda vpliva na to tista tajinstveni sila, ki jo ima vsak prepovedani sad. Dandanes ne verujem več v svetopisemsko sporočilo o Evi in o njenem jabolku, ali če se smatra to sporočilo kot alegorijo, potem je v tej pravljici obsežna absolutna, večna resnica.

Duhovnik nima nikogar drugoga na svoji strani, kakor ženstvo. To je zanesljivo, moški pa niso nikdar zanesljivi, ker so verni in duhovniku vdani ali iz duševne lenobe, ali iz indiferentnosti za vse nematerialne zadeve, ali iz navade, ali pa zaradi ljubelega miru. Iz prepričanja pa ni noben moški vdan duhovniku, tudi če je sicer še tako veren.

Dečki so pač tudi vdani duhovniku, toda samo nekaj časa. Ko dosežejo 18. ali 20. leto, gredo svojo pot. Cerkev in duhovščina imata na dečke le toliko časa vpliv, dokler niso dozoreli, dokler njihova duša še ni zadobila moškega značaja.

Ženstvo pa je zvesto in če se duhovniku zljubi, se hitro izkaže, da ima moč, pregovoriti ženo, da celo zapusti moža in otroke. —

Seveda je tudi v X-u provzročil moj prihod veliko zanimanja med ženskim prebivalstvom. Koj dan po prihodu me je cerkvenik obvestil da me čeka v cerkvi vrsta zen in deklet, ki bi se rade izpovedale. V obče hodijo ljudje na deželi le ob sobotah in ob nedeljah k spovedi, ker imajo med tednom dovolj drugega posla. Ta dan pa so napravile ženske izjemo. Izvedeti so pač hotele, kakšen je njihov novi dušni sodnik, sin njihova radovednost je bila tako velika, da niti do sobote niso hotele čakati. Dasi je mlad in neizkušen, sem vendar slutil, da silijo v spovednico, ne iz dušne potrebe, nego iz trivijalne radovednosti. Vsaka je hotela biti prva, da bi potem nekako triumfujče mogla reči:

"Kaj? Vi še niste bili pri novem kaplanu pri spovedi? O, jaz ga že poznam, prav natančno, veste, tak in tak je..."

Navadno je novi duhovnik vedno veliko več vreden, kakor odliški; vsaj ženske pravijo tako.

Ko sem se prvič vsedel v spovednico, se slutil nisem, da so se zbrale "grešnice" ne toliko, da bi si olajšale vesti, kakor da me spoznajo. Prvo moje spovedovanje je bila v njihovih očeh zape nekaka generalna skušnjava. Prišlo so me gledat, kakor hodijo mestne dame gledat prvi nastop kakega novega tenorja ali ljubimca v gledališču. Napravil sem dober utis — ugajal sem — kakor so pričale govorice, ki so drugi dan krožile po X-u.

Ko sem se potem, sedeč pri čaši vina, z dekanom razgovarjal o svojem prvem nastopu v spovednici, sem na svoje začudenje spoznal, da dekan ni prijatelj spovedi. In moč tudi ni prikrival svojih nazorov in mi je naravnost rekel:

"Mladi prijatelj — V spovednici so slabi duhovni tisočkrat več nedolžnih sre pokvarili, kakor so dobri duhovniki duši rešili. Tudi trup

je le včasih zdravilo, navadno pa človeka umori."

Te besede so mene, ki sem bil navdan s nazorov, katere so mi vcepili v semenišču, jako neugodno zadele. Zapletel sem se z dekanom v živahno razpravo o različnih verskih in cerkvenih rečeh. Dekanovi nazori so me čedalje bolj razgrevali in končno sem v "sveti" jezi vskliknil:

"Če že vse obsojate in skoro ničesar ne verujete, kako morete potem kot pošten človek opravljati duhovniške funkcije, kako morete maševati in deliti svete zakramente?"

Dekan pa je ostal miren in mi je hladno odgovoril:

"Ljubi prijatelj — tudi to se da opraviti. Jaz smatram vero — čisto in nepokvarjeno vero Kristusovo, za najboljšo, da, za jedino sredstvo, povzdigniti ljudstvo moralno, obvarovati ljudstvo, da se ne potopi popolnoma v živinskem materializmu. Maševanje, delitev svetih zakramentov in druge cerkvene funkcije pa so v mojih očeh najpripravnejša sredstva, s katerimi se vedno znova in znova opozarja ljudstvo na moralne nauke Kristusove vere, so sredstva, s katerimi se ohrani in utrja krščanska morala v ljudskih srcih. Zato opravljam te funkcije, četudi nisem tako veren, kakor ste vi in škof Missia, in mislim, da sem vzlic temu pošten mož."

Dekan je bil očitno razžaljen. Od tega dne se ni več pogovarjal z menoj o cerkvenih in o verskih zadevah. Tudi političnih vprašanj se je ogibal, kolikor se je dalo. Samo tega ni prikrival, da naj se duhovnik po njegovem mnenju ne vtika v politične zadeve, da naj stoji nad strankami in naj se bavi samo z zadevami svojega poklica in pa z znanostjo, literaturo in umetnostjo. Zagovarjal je ta svoj nazor tako prepričevalno, da mu niti strastni agitator, prvi kaplan, ni vedel ničesar tehtnega odgovoriti. Dekanovi nazori glede politične neutralnosti duhovnikov so se me tem bolje oprijeli, ker sem imel pred sabo svarilni izgled. Med tem, ko je bil dekan pri vseh prebivalcih X a visoko v čislju in so ga tudi najzagrizenejši liberalci spoštovali, je bil prvi kaplan skrajno neprijatelj, da, zaničevan. Vsi omikani ljudje so se ga ogibali. Občeval je samo v najnižjih krogih in splošno se je govorilo, da te svoje prijatelje in prijateljice brezvestno izkorišča.

Sklenil sem, da se bom ogibal javnih zadev in živel le svojemu poklicu. Vse moje mišljenje — pripravirano v semenišču — se je upiralo temu, da bi sledil izgledu dekanovemu, zakaj bil sem veren do kosti, fanatično veren. Čut dostojnosti pa mi je veleva, naj ne posnemam prvega kaplana, dasi sem vedel, da je temu "v priznanje njegovih zaslug" zagotovljena najlepša župnija in da ga štejejo med prve stebre duhovniške stranke.

"Hodi svojo pot" tako sem govoril sam sebi. Hodil sem jo res. Ločitev od dekana je postala popolna, ko je dekan naravnost žalil moje versko prepričanje. Imel je prepoved, v kateri je trdil, da niti vseh dogem ni treba verjeti, a dotičnik vendar lahko ostane dober kristijan. Dejal je, da naj človek veruje le to, kar njegov razum uvideva kot resnično, naj potem kdo drugi — misli je cerkev — govori, kar hoče; Bog je dal človeku razum in vrosto voljo in kdor razuma in proste volje ne uporablja ter veruje, kar ga ta ali oni verovatni silii — ta greši proti volji božji, človek naj vsako stvar prevdara in naj veruje le samo to, kar njegov razum odobrava.

Ta izvajanja — katerih resničnost danes popolnoma uvidevam in priznavam — so me takrat seveda silno razburila, saj se obsegala neposredno tajejnje cerkvenih nauk in teh sem bil popolnoma prepojen, tako da nisem pojml visokih idej, ki jih je zastopal dekan, in naravne sile teh njegovih idej.

RAZNO.

Pobožna tatica.

Iz Ljubljane.

Jakob Palovec, posestnik in trgovec s slavniki, stanujoč v Terzinu, št. 115, je prišel 1. t. m. zvečer z Dolenskega in šel v gostilno "pri Lazarju" v Rožnih ulicah, da bi tamkaj prenočeval. V gostilni je dobil neko žensko, ki ga je začela izpraševati, ako je imel dobro kupčijo in če bode tudi v gostilni prenočeval. Po večerji podal se je Palovec spat in je dal denarnico, v kateri je imel 90 K, pod zglavje. Čez nekaj časa je prišla v isto sobo

spat ženska, s katero se je bil Palovec seznanil. Ženska je dejala Palovcu, naj le zaspi, da bode ona še molila, ker je v bratovščini zapisana. Med tem ko je ženska molila, je Palovec zaspal, nakar mu je ženska vzela izpod zglavja denarnico, se hitro zopet oblekla in pobežnila iz sobe. Kuharica Marija Smole je bila žensko opazila, ko je šla iz gostilne in je dejala gostom, da je morala gotovo kaj ukrasti, nakar je prišla kuharica Katarina Šorn in povedala, da je videla skozi okno, da je ženska ukradla Palovcu denarnico, jo vtaknila v žep in pobežnila. Krojaški pomočnik Mihael Rakar je tekkel za žensko, jo ujel in pripeljal nazaj v gostilno. Med tem so drugi gostje poklicali Palovca in policijskega stražnika. Ko sta ta dva prišla v gostilno, je ženska spustila denarnico na tla pod mizo, kjer je sedela in kjer so potem našli denar. Policijskemu stražniku, ki jo je aretoval, je dejala, da je Marija Nastran. Pozneje je policija šele izvedela, da je Marija Kvarnik iz Šmarce pri Kamniku. Policija je pobožno tatico izročila deželni sodniji.

Nezgoda na državni železnici.

Dne 30. m. m. zvečer je v Kranju tovorni vlak povozil sprevodnika Jakoba Jesiha, stanujočega s Spodnji Šiški št. 5. Vlak mu je šel čez obe nogi v zgornjih stegnih in je Jesih čez kakih 40 minut potem umrl. Bil je oženjen in oče dveh otrok.

Požar na Čirčah pri Kranju.

Kakih 20 minut od Kranja leže Čirče, kjer je za župana vrl mož gospod Strupi. Čirče bi bile rade dobile svojo šolo in zaradi tega je storil župan vse potrebne korake. To pa ni ugajalo kranjskemu tehanu Koblarju in začel je na vso moč hujskati proti županu in proti šoli. Njegovo hujskanje je imelo pred vsem ta uspeh, da so neki klerikalci napravili županu škodo na drevesih in mu razrezali konjsko opravo. Zaradi tega so bili pobožni zlikovci primerno kaznovani. 29. m. m. je župana zadela nova nesreča. Zlobna roka je užgala njegovo gospodarsko poslopje, ki je bilo napolnjeno s pridelki. Škoda je velika. Ljudski glas sodi, da je požigalca iskati med Koblarjevimi pristaši in da je kranjski tehan s svojimi hujskanjami moralni provzročitelj tega požiga.

15 leten tat.

Že več mesecev sem so koroški orožniki zasledovali predrznega tatar, ki je kradel po cerkvah in sicer specijelno izpraznjeval cerkvene pušice. Samo zadnji četrtlet je v treh krajih izpraznil pušice. V petek je to poskusil tudi v Zgornjem Dravogradu in tam so ga končno zasačili. Tat je sele 15 let star in je italijanski delavec.

Skrivnostni ključ na pomoč.

Neka dekla v Baumgartenbergu je več noči zaporedoma slišala obupno stokanje, ki je prihajalo iz ondnotnega samostana sester dobrega pastirja. 7. m. m. jo je omenjeno stokanje zopet zbudilo iz spanja in obšla jo je taka groza, da je krog 12. ure vstala in sklicala gospodarja. Slednji se je na lastna usesa prepričal, da dekla ne pretirava, in je šel po dva druga moža, da bi tudi ta dva slišala in mogla o dogodku eventuelno pričati. Zategli, skrajno obupni ženski glasovi razlegali so se v nočni tišini in vedno z nova so donele besede: "Pomagajte mi, saj vse verujem!" Drugih besed omenjeni trije moške niso mogli razumeti. Podali so se nato k samostanskemu poslopju, trkali na okna in zahtevali, naj se jim odpre, da osvobodijo osebo, ki je tako obupno se je na lahko odprlo, prikazalo se je pri oknu nekaj nuni, ki so izjavile, da ne morejo nič storiti, ker so same zaprte. Omenjeni moške so se morali vrniti, ne da bi kaj opravili. Ono vpitje pa se je razlegalo še dalje, postajalo je vedno slabše, dokler ni krog 4. ure zjutraj popolnoma potihnilo. — Kaj se je v samostanu godilo ta večer in se bogve koliko večerov prej, je ostalo tajno. Vsekakor nekaj nenavadnega, protipostavnega, groznega, kakor se da iz onega obupnega vpitja sklepati. Omeniti moramo, da je prišla naslednjega dne neka sestra iz samostana k omenjenemu gospodarju in mu pravila, da imajo neko umobolno notri, katero se morali zapreti, ker je začela besneti. Da, od kdaj pa so se spremenili samostani v norišnice? Je-li omenjena "umobolna" vse one noči, ko se je slišalo obupno stokanje, besnela? In če bi to res bilo, zakaj jo niso takoj prve dni

poslali v norišnico? Na vsak način se pa morajo oblasti pobrigati, kaj se godi v tem gnezdju in pred vsem na dan spraviti, katera ženska je omenjena noči na pomoč klicala in kaj se je z njo zgodilo.

Zaradi hudodelstva neuratnosti, storjenega na mladih dekletih aretirani pater Horawetz je bil večeraj izročjen okrožnemu sodišču v Kraljevem Gradcu.

Zaljubljeni papežev komornik. V norišnici v Rimu imajo zaprti neko mlado francoško nuno. V isto se je zaljubil papežev komornik, marki Ferari ter jo hotel s silo odpeljati. Strežniki so prihiteli nuni na pomoč te zaljubljenega komornika zvezali.

Poskusen umor pred sodiščem. V Budimpešti se je vršila tožba na ločitev zakona med hčerjo generala Koszasa in njenim soprogom Nagyoeszjem. Ker je sodišče priznalo, da se zakon loči zaradi ženine krivde ter se ji odvzame tudi otrok, češ, da živi žena nemoralno potegnula je žena revolver ter večkrat ustrelila na moža in njegovega zastopnika. Strel ni nobenega zadel, le odvetniku je tretji strel odbil srajčni gumb.

Iz aristokratskih krogov. Dragonski nadporočnik v Dobrzanu na Češkem, vitez Grumeth pl. Treuenfeld je odvedel hčer ritojstra grofa Sergija Apraxina v Švico. Čez par tednov pa se je vrnil, ker mu je najbrže zmanjkalo denarja. Ker je grof Apraxin zahteval kaznovanje, bil je nadporočnik obsojen v šesttedensko ječo in na izgubo šarže.

Koliko je človek vreden.

Tudi človek je sedaj cenjen na svojo denarno vrednost. Neki francoski kemik je izračunal, da je normalno razvit človek vreden 9000 do 10.000 kron, ker je kalcij, ki se da dobiti iz tacega telesa, toliko vreden. V človeškem telesu je povprek 1400 gramov kalcija. Če pride mož, ki je to izračunal, kdaj v denarne stiske, lahko sam sebe odda v kako — zastavljalnico.

Zahvala.

Povodom svojega in tovarišev dvakratnega obiska v Chicagu, bili smo Pensilvenčanje od gospoda Emil Bachmana, trgovca s zastavami, društvenimi znaki, regalijami itd., sprejeti in pogoščeni tako, kar bi ne mogli pričakovati niti od svojega najboljšega prijatelja, za kar izrekam imenovanemu gospodu v svojem in imenu vseh takrat navzočih najtoplejšo zahvalo in — živel gospod Bachman!

John Germ.
Bradock, Pa., 13. julija 1903.

NAŠI ZASTOPNIKI SO:

gg. Ivan Meden, 1661 Madison St. in Ladislav Zakrajsek, 81 Oxford Str. CLEVELAND, OHIO.

Mike Majerle, 105 Har. Ave. LEADVILLE, COLORADO

Phillip Zadnik, Box 7 ASPEN, COLORADO.

J. Pezdirtz, 1002 S. 13th Str. OMAHA, NEBRASKA.

Matt Abzec, COVENTRY, COLO.

Anton Krishe, Oat Hill Mine, CALIF.

Jakob Tisul, Fulton St., Block E., Room 41. PULLMAN, ILL.

Matt Simonič, Oat Hill Mine, CALIF.

John Božič, FRONTENAC, KANS.

Daniel Predovič 729 E. B St. PUEBL, COLORADO.

Frank Pogoreltz 204 Jackson St. JOLIET, ILLINOIS.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagu in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijačo — "atlas beer" in vsakovrstna vina. — Unjske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19. ulice CHICAGO, ILL.

Pivovarna združenih čeških gostilničarjev, imenovana

Garden City Brewery

Kuha najboljšo "LAGER" pivo v Ameriki in še posebno doma pridelan Pilsener. Kapuciner in čisto pivo Albany Ave. & 21 Place CHICAGO, ILLINOIS.

Svoji k svojim!
Rojakom priporočamo tiskarno

Glas Svobode

Prejemamo vsakovrstna tiskovna naročila. Priporočamo se posebno društvam za vsako njihovo potrebo. Točna in dobra postrežba. Kdor želi listu vspeha, naj nam gre tudi v tem oziru na roko. Vse za izobraženost našega ljudstva! Kdor je z nami, je za prosveto, je za napredek — danes še zaslužnjega — slovenskega naroda.

GLAS SVOBODE
563 Throop St. Pilsen Sta. CHICAGO, ILL.

SVOJ K SVOJEMU!
PRODAJA PAROBRODNIH KART IN POŠILJANJE DENARJA V STARO DOMOVINO.

ANTON SCHWEIGER,
568 W. 18th Str., — Chicago, Ill.
Zastopništvo za Jos. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino Angelika Bitters, Kalifornijsko Vino in Rakijo. Nizke cene; zajamčena, hitra in poštna postrežba.

Pohn Plut & Co.
314 VICTORIA AVE. PUELO, COLO.
Edina slovenska
"pekarija" v mestu.
Razpolagamo čez vsakovrstno vsak dan sveže pecivo.
Točna, vestna in cena postrežba vsakemu zajamčena.

Bratje Slovani!
z GOSLOM "SVOJ K SVOJIM" SE VAM priporočamo v obilo odjemanje

John Plut & Co.
"GRAD-ZAGREB"
je najstarejši hrvatski "SALOON" na zapadni strani mesta Chicago. Postrežba izvrstna; fino pivo, liker, smodke in biljard na razpolago. Slovencev v obilen poset se priporoča:

ALOIS PAUSE lastnik, 314 W. 18th St. CHICAGO, ILL.

JETNIČARJI
UBOŽCI
OSKRUNJEVALCI
IN PRILIZOVALCI.

Gromade dokazav, to bo eventuelno uničilo naš današnji gospodarski sistem. Izvrstni govorniki nastopajo za milo (žajfo). Socialisti, demokrati in republikanci.

Dobro in vredno je odpreti te male škatlice. Cena enemu zavojov samo 3cts., ali pa za 100 komadov \$1.25cts.

"CHICAGO SOCIALIST", 181 Washington St.

Tako tukajšnjim, kakor tudi skozli ali v Omaho potujočim rojakom priporočam svoj veliki "SALOON". Lepe sobe za prenočišče; postrežba točna in cenja.

Do mene najde vsak lahko sam. S KOLODVORA ŠTIRI "BLO. KE" naravnost navzdol IN PRI MENI JE.

Anton Schweiger,
1002 S. 13th St. OMAHA, NEBRASKA.

Rojakom!

Naznanjava, da sva v zvezi z najboljšim agentom, "Chicago Labor Agency", Clapp Freeland Co. in pošiljava delavce na vse strani Amerike, največ na železnice.

Imava tudi čedno prenočišče za potnike. Kot solidna hiša je znana po vsej ameriki. Vsak Slovan naj nas obišče, ki pride semkaj. Priporočava posebno svoj lepo urejeni "SALOON", kjer točiva vedno sveže pivo in drugo pijačo.

Pezdire & Schweiger
TELEFON: F 2727
1002 So. 13th St. OMAHA, NEB.

URBAN BRO'S

pogrebniški.

393 W. 18th. St. Chicago, Ill. CENA IN DOBRA POSTREŽBA.

Nazdar rojaki!

Slovencev in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in priste druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Potniki dobre pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill. Telefon šte. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Koščička.

"NARODNA DVORANA"

STEFAN POPOVIČ lastnik, 587 CENTRE AVE. CHICAGO, ILL. Izvrstna vina, rakije in smodke. Velika dvorana za seje, plese etc.

JOHN FERBEZAR
629 S. Santa Fe Ave. PUEBLO.

Priporočam rojakom svojo novo, lepo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Izvrstno žganje in fine smodke na razpolago.

DR. G. IVAN POHEK

sedaj nastanjen zdravnik na: S. W. Cor. 10th & Walnut St. in N. W. Cor. Park & Central St. Kansas City, Mo., bivši predsednik večjega nemškega vseučilišča ter predsednik državnega zdravniškega društva in jeden najpriljubljenejših zdravnikov zaradi svojih sposobnostij se pripirača slovenskemu občinstvu.

Glavoviti in proslavljeni zdravnik. — Ki se je izučil in prejel diplomu na slovenskih zdravniških vseučiliščih v Evropi in v Ameriki z največjo pohvalo, je bil rojen v Samoboru na Hrvaškem; ima 25 letno zdravniško skušnjo. Zdravi najtežje in najopasnejše človeške bolezni. Prisel je mlad v to deželo, z žulji in bogatim znanjem in skušnjami je postal predsednik dveh največjih medicinskih zavodov in dobil je glas svetovnega zdravnika. Zaradi tega naj se vsakdo ki boleha, obrne na: **DR. G. IVANA POHEKA.**

S trajnim uspehom ozdravi: bolezni na prsih, v grlu, plućih, glavni in nazalni katar, krvne in kožne bolezni, revmatizem, slabo prebavljenje, bolezni v mehurju, živčne bolezni, kronično onemoglost, tajne bolezni, vsakovrstne rane, izraženje itd. — **Opazka:** ako se je kdo zdravil brez vspeha in videl, da mu nihče več nemore pomagati, naj obišče ali se pisмено v materinem jeziku obrne na svojega rojaka **DR. IVANA POHEKA.** On je na **STOTINE** in **STOTINE** nevarno bolnih oseb ozdravil, posebno pa tih je ljubo pomagati svojem rojaku in braču po rodu in krvi. **Dr. G. Ivan Pohek se je pokazal izredno nadarjenega pri zdravljenju.**

— VSI ONI: —

kateri nemorejo osebno priti k njemu, naj opišejo natanko svojo bolezen, kako je stara bolezen, in on odpošlje takoj zdravilo in navod, kako se ima zdraviti. V slučaju, da vidi, da je bolezen neozdravljiva, on to pove dotični osebi, ker neče da bi trošil svoj krvavo zaslužen denar.

Kaj govori o Dr. Poheka nižje podpisani:

Svedočim, da sem osebno znan z dr. G. I. Pohekom in vem, da je zdravnik prvega razreda in gentleman. Moram ga vsakemu toplo priporočiti. **THOS. P. WHITE,** sodnik sodišča v Kansas City, Kans.

S tem potrjujem, da je gosp. dr. Pohek finančno odgovoren za vse, kar spada v njegov zdravniški poklic: je visoko cenjen za svoje poštevje in priznan za najboljšega zdravnika v Kansas City.

MARTIN STEWART, občinski blagajnik v Kansas City, Mo. Spoštovani zdravnik: — Naznanjam vam, da sem vsa zdravila porabil, in sem popolnoma ozdravel. Zelo se vam zahvaljujem, ker sem bolehal 23 let, na želodcu in črevesih in sem mislil, da ni več pomoči, za mojo bolezen.

Vaš udani **JOS. ZGANIČ,** Hastings, Pa. Spoštovani Dr. Pohek: — Lepa vam hvala za ozdravljenje mojega revmatizma, vsled katerega sem trpel celih 20 let. **J. KELLER** Helena, Mont.

— NASVETE DAJE ZASTONJ. —

Ne pozabite priložiti znamko za 2c. za odgovor. — Vsa pisma naslovite na:

Dr. G. Ivan Pohek,

Post Office Boxes 553 & 563.

Kansas City, Mo. U. S. A.

Sedaj je najboljši čas za **FOTOGRAFIRANJE.**

Izdajemo slike po najnižjih cenah; s malih slik napravimo velike. Očiškrujemo redno

Maly's Studio

570 W. 18th St. CHICAGO, ILLINOIS.

JOHN PETECH

563 THROOP ST. PILSEN STATION CHICAGO, ILLINOIS. Slovensko-hrvatski notar (Notary Public). Prodaja zemljišč, hiš in lotov, ter posojevanje denarja. Zavarovanje proti ognju. Pošiljevanje denarja v staro domovino po najnižjem kurzu. Isterjatve dediščine in druge zapuščine v stari domovini. Pregledovanje zemljišnih listin in posojevanje denarja na vknjižena zemljišča (Mortgage).

Prodaja prekomorskih parobrodskih listkov na vse dele sveta in obratno, od tam sem, po najnižjih cenah. Najboljša postrežba.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborni pivo je po evropsko kuhano, tako, da boste vselej delali dobro kupčijo.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, na kar boste dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno vležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

Ste li pripravljeni na izlet?

Če ste ne odlašajte si izbrati čizme, katerih imam jaz raznovrstne baže na razpolago.

Imam veliko zalogo letnih obuv, po najnovejšem kroju. Vsake vrste obuv, za vsako nogo, se dobe pri meni po nesosečnih niskih cenah. Za enako ceno nemorete nikjer kupiti, od 75c. do \$2.50. Moško najnovejšo obuv (Oxford), iz fine kože, lakirano samo od \$2.00 do \$5.00 Dekliški patent čizmi, raznovrstnega kroja, prodajam po neizmerno niskih cenah. Št. 11 do 2 od 75c. do \$1.25; št. 8 do 11 od 69c. do \$1.00; št. 2 do 8 od 48 do 75centov.

Nekaj novega.

Velika zaloga novih patent usnatih visokih čizmov za deklice, sploh mladino, po jako niski ceni. Nizko črno obuv od 39c. \$1.50. — Slovenom za odjemanje se priporoča

M. KARA

760 South Halsted Ave. CHICAGO, ILLINOIS.

Ali hočeš razveseliti svojega moža?

Da! Dobro! Kupi in postreži svojemu možu z lepim kosom pečenke, kakoršno dobiš pri

M. Gršiču

na 301 Northern Ave.

Govori se v vseh slovanskih jezikih — PUEBLO, COLORADO.

Narodni kresovi.

Novelica, spisal Stanko Žiljan.

Olga povesi glavo. Molčala sta oba. Megla se je dvignila, prost razgled se je odprl po dolinah, a nad gorami so se kopičile megle v temne oblake.

"Nevhito dobimo, gospica; treba, da greva proti kočam." —

In šla sta naglo nemo drug poleg drugega. V kratki dobi svojega znanstva občevala nista nikdar, a vendar uže nista mogla vstrpeti, da bi se vsak dan vsaj ne videla. Obe ma pa je bilo danes nekaj na srci, a nobeden ni hotel, da prvi spregovori. Z daleka čul se je uže grom.

"Do koč ne prideva več pred dežjem. Boljše bo, da ostaneva tu-le pri prazni pastirjevi bajti, da se prelije," opomni Bogdan.

Vsedeta se na klop pred bajto in gledata v črne oblake.

"Ovčar mi je uže sinoči pravil, da pojde skoro dež. Zrak je bil preprozoren," omeni Bogdan.

"A zakaj zadnjič niste došli h kresu?" —

"Hotela sem priti, pa paraj je bil silno hud, ko sem ga prosila. Jezil se je na Slovence, posebno pa na Vas. Imenoval Vas je hujskača! — Se danes v jutro bil je slabe volje. Možje ste pač čudni!"

"Nič čudni! Mi se moramo pač vedno bojevati in boriti. Čujte, kaj sem mislil, predno ste prišli! Kakor ona megla, tako prostira se duh zmote in sovraštva nad starodavnim slovenskim Gorotomom; iz megle zbera se oblaki nad gorami in blisk in grom! — Pa jasno bode posijalo kmalu za nevhito solnce pravice na moj zatirani rod!"

"Vi ste pojot!" nasmehnila se je Olga. "Jaz ljubim pesnike in tudi Vašega Jenka. Kakšne misli, kaka melodija uže v tej mali pesmici! Oče pa mi je vedno trdil, da je Vaš jezik kmetski. Žal mi je, da se v šoli nisem naučila popolnoma slovensčine, da bi me vsaj Vi ne mogli pitati za — "tujko". — Pa dovolite, da tudi jaz malo počitam Vašega poeta ljubljenca! Mi li hočete posoditi svojega Jenka?"

"Srčno rad, gospica! In če Vam treba tolmacha, — eto me!" — Prime jo ko v sanjah za roko in — ni mu je odtegnila. — V tem hipu se zablise in hkratu zagrm, da se zemlja maje. Treščilo je v bližini in ploha se je vtila. Prestrašena se prime Olga Bogdana, on pa jo objame, nese čez bajtin prag in šepne:

"Naj le blišče in grmi, Olga reci, da hočeš biti moja, in ne blisk in ne grom naju ne bo ločil!" —

Nakloni mu glavo na prsi šepetajoč jedino besedico: "Tvoja!" — Bila je prva slovenska beseda, ki jo je čul iz njenih ust. —

Zunaj je dež lil curkom . . .

Pri Žilji praznovali so semenj. Narodna trobojnica je plapolala na košati lipi sredi vasi. Godci so sedeli na klopih pod vejevjem, krog in krog plešiča so stali gledalci; dekleta v krasni narodni noši s kratkim, dokolenskim krilom, belimi nogavicami, pisanim robcem na glavi in na nedrih, prepasane s širokim pavovim perjem našitimi pasovi, se zbirajo okoli lipe. Stare mamice jih gledajo in ponosne so na nje: "modri očetje" pa se moško ozirajo po svojih fantih. Tudi gospodska družba je mej gledalci: župan Vilnik z gospo in hčerko, ter nekakom medicincem, ki je posetil za nekaj dni svojega strijca. Zraven Vilnikovih stoji tudi dolgokraki suhi vaški učitelj Dolžan, se svojo ozkopršno in mozolasto hčerko Faniko, katerej se nerodno klanja poslušateljček Eisenstein. Vilnik se srdito ozira po slovenski trobojnici na lipi. "Kdo je fant "naštantal", da so jo razobesili?" — Gotovo zopet ta pravnik Nante! Rad bi odstrani zastavo, ali ne, upa si fantom tega ukazati, ker je prepričan, da bi ga ne ubogali. Take blamaže pa ne! — Ta Nante ima vse fante na svoji strani! Tako se je togotil na tihem župan; medicinec je glasno godrnjal, učitelj Dolžan pa seve pritrdjeval njegovim "velikonenskim" zabavljicam.

Fantje stoje pod lipo pojoč narodno pesen, ker se ples še ni pričel. Tu pride Bogdan in ozdravlja fantom. Vilnik pa mu migne k sebi, hoteč ga "privatnim potom" poštno ošteti.

V tem zapojo fantje tisto starodavno pesem, s katero pri veselji pobožni Žiljani uže od nekaj otvarjajo v božjem imenu sv. je ples:

"Bog nam daj en dober čas,

K' smo prvi raj začeli, —

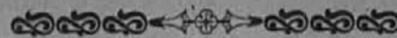
Sedaj ko smo začeli,

Pa kmalu ne b'imo peh!"

ALBERT LURIE CO.
567-569-571, Blue Island Ave.

POHISTVO peči, postelje in podlage raznih vrst. Preproge, obleke in klobuki

razne vrste posod, platna in svile, kramarije in druge izborne robe itd. itd.

Obleke za dečke.

Mi te zamoremo založiti od najnižje do najvišje sobe in obleči od nog do glave. Cene najnižje, kakor nikjer.

Velika izbena modernega blaga za poroke itd. itd.

OPOMBA: Kadar prideš v našo prodajalnico, vprašaj po št. 23

Zlatko Kerhin.

Besede so po ceni.

Ne vprašamo vas, da li verujete našim besedam; vse kar priporočamo je, da poskusite in sami spoznate, da je

Trinerjevo grenko zdravilno vino

(Triner's American Elixir of Bitter Wine)

čisto nepokvarjeno in velike zdravniške vrednosti, edino grodnko zdravilno vino, ki nima nič kemikalij, edino vino kot ga je narava naredila, združeno z suhih zelišč in koročin posebno za to importiranih.

Vino je najbolj zdrava pijača. Zelišča so najboljše zdravniške sestavine.

To vino napravi kri bogato, rudočo in gorko, dopelje popolno čisto do najmanjših delov teles, jih zalag, redi, dela zdrave, in človek postane močan na telesu in duhu.

Pijte sa Trinerjevo grenko vino in nebojte se potem bolezni ker napravilo vas bo močne, vaše žene in hčere lepe, vaše otroke okrogle in zdrave.

JOSIP TRINER,

799 South Ashland Ave. Pilsen Station CHICAGO, ILL.

Ne dovoli nobenemu businessmanu, da bi ti usilil kako nevedno ponarjeno vino; ako ti da kaj drugega kot, izvorno Trinerjevo vino dela to iz dobičkarje ker pri ponarejenim narodi več denarja. Trinerjevo vino mu da malo dobička, a mu naredi dobro prijateljce.